

حضرت عيسى عليه السلام

احمد عونى قونوق

Hazırlayan
Emine Kara
2021

Önsöz

Risâle, Ahmed Avnî Konuk tarafından Hz. İsa ve Hz. Meryem hakkında ki tartışmalı konulara açıklık getirilmek amacıyla yazılmıştır. Atatürk Kitaplığında (OE_Yz_0085) demirbaş numarasıyla kayıtlıdır. Sayfa sayısı otuz beş (35) olup kayıtlı bulunduğu defterin 101nci sayfasından başlamaktadır.

Risâle Hz. İsa ve Hz. Meryem hakkındadır. Hz. Meryem'in hamileliğinden Hz. İsa'nın gaybubetine kadar olan sürede geçen olaylara ışık tutmaktadır.

Eserin rika halinde ki sayfa numaraları, elyazması nüshayla karşılaştırma yapılırken kolay olması açısından sayfa başlangıcında [٢][١] vb. şeklinde yazılmıştır. Belirtilen sayfa numaraları el yazısıyla olduğundan sayfa uzunlukları matbu metinde değişiklik gösterebilmektedir.

Eserde herhangi bir sadeleştirme yapılmamış ve benzer kelime kullanımına gidilmemiş olup aslına uygun olarak rika metin matbu metin haline getirilmiştir.

Dikkatimizden kaçan ve hatamızdan kaynaklanan, yanlış okunmuş kelimeler, kullanılması gereken harf yerine benzer harf (ج، ذ) kullanımı vb. hatalara rastlanılabilir. Bu yanlışlıklar, tesadüf edildikçe düzeltilenektir.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد النبي الامي و على اله واصحابه

اجمعين.

عيسى عليه السلامك ولادت و وفاتي حقنده اوته دنبري برطاقم افكار و اعتقادات متخالفه موجود اولوب، هر طائفه كندی ذهاب و ظنی تأیید ایچون برطاقم دلیللر ایراد ایدر. و بالنتیجه ینه مخالفت دوام ایدوب طورر. بو مخالفتی اساسندن قلع اتمیک اومنیسیله، توفیکات آلهیدن بال استعانه عقل سلیم و فحم صحیح اصحابنه خطاباً بو خصوصده بر رساله یازمغی مناسب کوردم . جناب حق فکر صحیح و قول سدید احسان بیورسون.

معلوم اولسون که عیسی علیه السلام حاقنده کی آیات قرآنینک معانی منیفسنه بر نزه جک اولسون وقوف ایچون، وجودک مراتبنی و هر مرته بنک احکامینی بیلمک لازمدر. اکر بونلر بیلینمزسه احکام مراتب یکدیگرینه قاریشترلمک و برینک حوکمی دیکرینه قیاس ایدلمک صورتیله عقول حایرتده قالیر. و بو حیرت جهلدن متولد اولدیغی ایچون حیرت مزمومه اولور. ایشته بو کبی حیرت لدر که عقول و افکاری وادی ضلالتنه سوروکلر. وجودک مراتب و احکامی حقنده کی تفصیلاتک اعطاسنه بو رسالنک حجمی مساعد دکیلدر. اهل حقیقت بوکا (حضرات خمسسه) دخی دیرلر. مطبوع و غیر مطبوع بر چوق آثارده ایضاح ایدلمشدر. بو رساله قارئین کرام طرفندن بونلرک بیلندکی فرضیله یازلدی. [۱۰۱]

مقدمه

ایچنده بولوندیغمز حضرت شهادت وجودك جمع مراتبى جامع بر حضرت اولوب آنجق بر ظاهرک مظهریدر. بو مرتبه ظاهر اولان بر شی، خواس خمسہ ایله محسوسدر. بو مرتبک فوقنده اولان مرتبه مثال که آکا (خیال مطلق) دخی دیرلر. خواس خمسہنک کافسیله محسوس دکیلدر. و خیال ایکی قسمدر. بری: منفسل، دکیری متصلدر.

(خیالی متصل): انسانک وجودنده که خیالدر. رؤیاده کوریلن صور خیالی کبی. زیرا بر کیمسهنک کوردیکی رؤیایی، یاننده که کوره مز، آنک خیالی باشقه، بونک که باشقهدر.

(خیالی منفصل): آینهده مجلا اولان شیلرده اولان صورت کبی که بو خیال حضرت شهادتده قوه باصره ایله محسوس اولقله برابر قوه لامسه ایله محسوس دکیلدر. زیرا آینهده که صورتی آل ایله طومتک قابل دکیلدر. و رأینک وجودندک آیری اولدیغی ایچوک هرکس کوره بیلیر.

شریعتده ملائکه کرام تعبیر اولناک ارواح، ذات الوهیتک قواسندک عبارت اولوب صفت قدرتك مظاهیریدرلر. و بونلر مرتبه خیالده رأینک حال و شاننه کوره صور مختلفه ایله تمثیل ایده بیلیرلر. زیرا قوانک اقتضای ذاتیلری بودر. ذات الوهیتک قوای کلیسی درتدر که بونلر ده جبرائیل، میکائیل، اسرافیل، عزرائیل علیهم السلامدر. جناب جبریل، اسم حادی حضرتندن عالم صورته اندال معانییه مأموردر. و بو خاصیتی ایله جمع عوالمی محیطدر. آنک وجوه تأثیراتی کندیسنگ بر قانادیدر. شو حالده آنک لا یعد و لا یحصی قانادلری واردر. و عالم غیبندن فرد مهتدییه نازل اولان معانی آنک وجوه تأثیراتندن بر وجه ایله واقع اولور. ملائکه کرام عالم خیالده متمثلاً ظاهر اولدقلری وقت، رائی ایله مخاطبه ایدرلر. و خیال ایله مکالمه واقع اولدیغنه رؤیا بر شاهد بلیغدر. هر بر فرد انسانینک [۱۰۲] وجودی، جمع مراتب وجودی جامع اولدقلری حالده ناقصیتلری و عالم شهادتک احکامنده استغراقلری حسبیله هر بر مرتبهنک احکامی کندیلریندن ظاهر اولاماز. آنلر حال کندی نفسلرندن و کندی شرافت و کرامتندن غافل اولدقلرندن، یالکز ذوق شهودی ایله بیلدکلری بو کثیف اولان مرتبه شهادتدن باشقه بر مرتبک احکامنی بیلمزلر. فقط انسان کامل جمیع مراتبی ذوق شهودی ایله

بیلدیکی و هر بر مرتبه‌یی جامع اولدیغی ایچون کندیسی بو عالم کسافتده ایکن هر ایسته‌دیکی مرتبه‌یه داخل و او مرتبه‌نک احکامیله عامل اولاییلیر. جناب مریم (رضی الله عنه) حقنده صلی الله علیه وسلم افندمز (کمل من الر جال کثیر و لم یکمل من النساء الا مریم بنت عمران و خدیجه بنت خویلد و فاطمه بنت محمد و آسیه امراة فرعون) یعنی " ارکه کلردن بر چوقلری کماله ایردی و قادینلردن آنجق عمرانک قیزی مریم و خویلیدک قیزی خدیجه و محمد (صلی الله علیه وسلم) ک قیزی فاطمه و فرعونک زوجه‌سی آسیه کماله واصل اولدی. " (رضی الله عنه) حدیث شریفیله کمالنه اشارت بیورمش اولدقلرندن، آنک رجاله مخصوص اولان کمالات ایله متصف اولدیغنه شبهه یوقدر. بناءً علیه جناب مریم، مراتب وجودن، هیچ برندن احتجاب ایتمیجک بر استعدادی حائز ایدی. بو مقدمه معلوم اولدقدن صکره مقصده شروع ایدهلم. [۱۰۳]

فصل - ۱

حضرت مریمک صورت حملی

حق تعاله حضرتلری سورهُ عمرانده بیوررلر که [اذ قالت الملائکته یا مریم ان الله یشیرک
بکلمة منه اسمه المسيح عیسی بن مریم وجیهاً فی الدنيا و الاخرة و من المقربین و یکلم الناس
فی المهده و کهلأ و من الصالحین] یعنی " وقتاکه ملائکه دیدی که: یا مریم، محقق الله
تعاله سنی کنديسندن صادر اولان بر کلمه ایله تبشیر ایدر که دنیاده و آخرتده وجیه و مقربلردن
اولدیغی حالده آنک اسمی عیسی بن مریمدر و ناسا بشیکده و کهل حالنده سویلر و صالحلردندر. "
ینه حضرت مریمدن نقلاً حق تعاله بیورر. [قالت رب انی یکون لی ولد ولم یمسنی بشر]
یعنی " حضرت مریم دیدی یا رب بکا بشر تماس ایتدیکی حالده بنم اوغلم نصل اولور؟ " [قال
کذلك الله یخلق ما یشاء اذا قضی امرأ فانما یقول له کن فیکون] یعنی الله تعاله مریمک باطنندن
خطاب ایدوب بیوردی که " الله تعاله بر امری قضا ایتدکده، بویله جه دیله دیکی شیئ یارادیر. "
امدی او شیئ اول دیر؛ اولور. بو آیت کریمده عیسی علیه السلامک ظهوری قبل الحمل
حضرت مریمه تبشیر بیورلدیغی و حضرت مریمک استغرابی اوزرینه حق تعالی حضرتلری طرفندن " که
جمع اشیانک و حضرت مریمک هویتیدر. " بی حرف و صوت آنک باطنا خطاب بیورلوب علم
حقدہ ثابت اولان شیئک لسان استعداد ایله ظهوری طلب ایتمسی اوزرینه، او شیئک ظهورینه
حقک ارادهسی تعلق ایتدکده آکا (کون) " اول " امریله خطاب ایدوب او شیئک مراتب وجودده
ظاهر اوله جغی بیان بیورلمشدر. بو مسئله سر قدره تعلق ایدر. حضرت مریمک انسان کامل
اولدوغی حالده [انی یکو لی ولد] قولیله استغرابی، قدرت آلهیدهن شبهی متضمن اولمیوب ابراهیم
علیه السلامک [رب انی [۱۰۴] کیف تحبی الموتی] یعنی " یا رب، سن اولوی نصل دیرلتدیکنی
بکا کویتر " و حضرت عزیزک [انی یحیی هذه الله بعد موتها] یعنی؛ " الله تعالی اونلری اولدکدن
صکره نصل دیرلدر " و زکریا علیه السلامک [انی یکون لی غلام و کانت امرأتی عاقراً] یعنی

"زوجم قيصير اولديغى حالده بنم اوغلم نصل اولور؟" قوللرينك نظيري و مقدرك ذوق مشاهده ايله ظهوريني طلب اتميكدر. زيرا عوام مؤمنين ايمان ايله اکتفا ايدرلرسده کاملر معاینه طلب ايدرلر. نته کم حضرت مولانا رضی الله عنه مثنوی شریفلرنده بیوررلر:

مرکه محراب نمازش کشت عین سوی ایمان رفتنش میدان تو شین**

ترجمه: "هر کیمک محراب نمازی عین اولدی ایسه، آنک ایمان طرفنا کیتمسنی شین بیل"

امدی، سر قدر بودر که اعیان ثابتدن هر بر عینک وجودده ذاتاً و صفتاً و فعلاً قابلیت اصلیه سنک و استعداد ذاتیسنک خصوصیتی مقدارنجه ظهوری کیفیتندن عبارتدر. سر قدرک سری دخی بودر که اعیان ثابته ذات الوهیتدن غیرى اوله رق خارجه ظاهر اولان اموردن دکیلدرلر؛ بلکه حق تعاله حضرتلرینک نسب وشؤونات ذاتیه سنک صورتلیدر. حق تعالی نک نسب و شؤونات ذاتیه سی ایسه، ازلاً و أبداً تغیر و تبدلدن مقدس و منزهدر. بناءً علیه اعیان ثابته دخی ممتنع التغیردرلر. اعیان ثابته اسماء آلهیه بی نه ایهدن هر برنیک برر صورت علمیه لرندن عبارت اولوب آنلر بی حسب استعداداتم وجود خارجی طلبندهدر. حضرت مریمک مظهر اولدیغی اسم و آنک ظلی اولان عین ثابتیه سی بو طرز حملی اقتضا ایتدکی کبی عیسی علیه السلام دخی اسم باطنک مظهری اولدغندن وجود خارجیه ظهور و بروزی و آندن تغیبی بو اسمک احکامی دائره سنده واقع اولمق ایجاب ایتمشدر. [۱۰۰] و بویله اولمق آنک عین ثابتیه سنک اقتضای ذاتیسیدر. ملائکه طرفندن مزدهلنن ولدک آتیده زوج صالح ايله کندوسنک تزوجی سببيله حاصل اولمیه جعنی [اسمه المسيح عیسی ابن مریم] قولندن آکلدی. زيرا ولد پدرینه اضافه اولنمق ایجاب ایتدیکی حالده والده سنه اضافه ایدلدی. آنک ایچون حضرت مریم [ولم یمسنی بشر] قولنی قائل اولدی. و حقک اعیان ثابتیه نک قابلیت و استعدادات ذاتیه لرنده شیئه مراد آلهیه سنک تعلقی قطعی اولدیغنی و آنک وجود خارجیه عدم ظهوری ممکن اولمدیغنی بیان بیورماسنه قارشى جناب مریم ظهور مشیته مترقب اولدی. حکم کلی اجمالیدن عبارت اولان قضای آلهینک وقت تفصیل و ظهوری کلدی که بو، قدردن عبارتدر. و حق تعاله بوکا [وان من شیء الا عندنا خزائنا و ما ننزله الا بقدر معلوم]

آیت کریمه‌سنده اشارت بیورر. و قدرک محل ظهوری انجق عالم سفلی اولان حضرت شهادتدر. ایشته بو قضانک وقت تفصیلی کلدکده، سورهٔ مریمده واقع [فار ساتلنا الیها رو حنا فتمثل لها بشراً سوياً] یعنی " بز آکا روحمزی کوندرک آکا بشر سوی اوله‌رق متمثل اولدی " آیت کریمه‌سنده بیان بیورلدیغی اوزره، عالم صورت اولان عالم کونه انزال معانیه مأمور اولان حضرت جبریل وجوه تأثیراتندن بر وجه ایله معنای عیسوی بیخ حاملاً حضرت مریمه ظاهر اولدی که بو ده آنک بشر سوی اوله‌رق آکا تمثلندن عبارتدر.

امدی، روح الامین؛ ایرماقده غسل ایتکم اوزره عریان اولان حضرت مریمه کوزل بر دلیکانلی سورتنده ظاهر اولدیغی وقت، مقددما واقع اولان تبشیر ملائکه‌یی و خطاب آلهیی تذکر ایده‌میوب منقبض اولدی. زیرا مرتبهٔ بشریت او دقیقده بونلری تذکره بر حجاب اولدی. چونکو جناب مریم جسد عنصری صاحبی بر دلیقانلینک کندوسنه تجاوز قصدیله کلدکینی تحیل ایدتی و بر محل مخفیده [۱۰۶] عریان اولان بر کنج قادینک، او حالنی کورن بر دلیقانلینک بالا پروا او قادینه توجهی عالم طبیعتده محل شائبه‌در.

بناءً علیه بر ولیء عقیفه اولان حضرت مریم، نکاح شرعی اولمقسزین واقع اوله‌جق مقارنتک عقلاً و شرعاً جائز اولمیان اموردن اولدیغی بیلدیکی جهتله الله تعالینک کندیسینی بو دلیقانلینک الندن قورتارمسی ایچون قوای ظاهره و باطنه‌سینی جمع ایدهرک الله تعایه یه صیغندی و [انی اعوذ بالرحمن منك] یعنی؛ "بن سندن رحمانه صیغینرم" دیدی. خوف زنا حسبیلله حضرت مریمده حاصل اولان انکباضک دفعی ایچون حضرت جبریل آکا [انما انا رسول ربك حبت لاهب اک غلاماً زکیاً] یعنی؛ "بن آنجق ربکک رسولیم سکا ادناسی طبیعیدن پاک و طاهر بر ارکک اولاد بخش ایتکم ایچون کلدکم" ده‌ینجه قبضی بسطه مبدل و صدری منشرح اولدی و اولجه کندوسنه تبشیر اولنان [مسیح عیسی ابن مریمک] ظهوری و معنانک عالم صورتده تحقیقی آنی کلدیکنی آکلادی و بشر صورتنده ظاهر اولان شخصک ملک اولدیغنی بیلدی.

ایشته جناب مریمک بو انبساط و انشراحی اثناسنده حضرت جبریل متمثل آکا نفع ایدوب
 معنای عیسوی القا ایلدی. اکر خوف و انقباض زماننده نفع ایده ایدی، عیسی الیه السلام اویله
 شمع الخلقه بر وصف ایله چیقاردی که هیچ بر کیمسه صورتک چیرکینلکندن طولای آنکله
 صحبت و موانسته طاقت کتیره میوب کنديسندن قاچاردی. حضرت شیخ اکبر رضی الله عنه، بو
 حقیقتی بویله جه فصوص الحکمه فصی عیسویده بیان بیورر. فتوحات مکيه نك ۱۸۸ نجی بابنده
 ده شویله بیوررلر. "عند الجماع قادين بر صورته نظر ایتدکده و یاخود عندالوقاع والانذال [۱۰۷] ارك
 بر صورتی تخیل ایلدکده، چوجق تخیل اولنان صورتک خلقی اوزرینه اولور. بونک ایچون حکما،
 عندالجماع ارك ایله قادين او صورته نظر ایتمک اوزره اماکنده اکابر حکمادن فضلانک صورتلرینی
 تصویر ایله امر ایدرلر. زیرا خیالده منطبع اولان شی طبیعتده تأثیر ایدر.
 امدی او صورت اولان بو قوه خیالیه ماءدن تگون ایدن ولدده ظاهر اولور. و بو، علم طبیعتده
 بر سر عجیبدر.

امدی جناب مریمک حملی بعضی کیمسارک ذاهب اولدقلری کبی بشر سوی صورتنده اولان
 حضرت جبرائیلک آکا شکل معهود اوزره واقع اولان مقارنتی صورتیله دکلددر. بو ذهاب صرف
 معرفت آلهیده نقصاندن منبعثدر. زیرا حق تعاله مریم حقنده [احصنت فرجها فنحننا فيه من
 روحنا] بیورر.

امدی حضرت مریمه حال انبساطنده واقع اولان نفع اوزرینده آنده شهوت ساری و احتلامه
 مشابه بر حال ایچونده انذال واقع اولدی. آیت کریمهده [احصنت فرجها] دن صکره [فنحننا
 فيه] بیورلمسی نفخک فرجی طرفنه واقع اولدیغنی تفهیم ایدر. مع هذا بونده ده اختلاف اولوب
 بعضی مفسرین کوملکنک یاقه سندن ایچنه طوغری اوفورلدیغنی بیان ایدرلر. ولکن غسل ایده جکی
 بر آنده بر قادینک اوزرنده کوملک بولنمیجه جعی درکار اولدیغندن، قرینه حال بو ذهابی نفی ایدر. و
 بو حالده ده نفخک جانب فرجه واقع اولدیغی آکلاشیلیر. ایشته جناب مریم بو نفع اوزرینه واقع
 اولان انذال ایله صورت عیسویه حامل اولدی. بویله اولنجه جسم عیسی مریم طرفنه نظراً ماء

محققدن و جبریل طرفنه نظراً آنک نفخنک رطوبتنده مندمج اولان ماء متوهمدن مخلوق اولدی. چونکه حضرت مریمک حین اندالنده وجودندن فرجه سیلان ایدن صو، آنک [۱۰۸] وجود عنصریسی حسبیلله جاری اولان بر ماء محقق ایدی. زیرا عالم کثیف شهادتک مافوقی اولان مراتبده که صور، بو عالمه نزول ایتدکجه تحقق کامل واقع اولماز. حضرت جبریل ایسه بشر صورتنده متمسل اولان روح اولدیغندن بو عالم کثافتده تحقق ایتمیش بر صورت دکل ایدی. بلکه آنک صورتی عالم خیالده متمثل بر صورت متوهم ایدی. و او صورته متعلق اولان احوال و شؤوناتک کافه سی متوهم بولندیغندن، آنک نفخنک رطوبتنده مندمج صو رکنندن بولنان شی دخی متوهم ایدی. یعنی حضرت جبریل صورت متمثله سندهن نفسنی خارجه جیقارمق صورتیله [هوخ] دیدی. جسم حیوانیده اولان بو کبی نفخده صو رکنندن اولان بعضی مواد موجودرلر. زیرا نفسی حیوانی راطبدر. و نفسده او رکنندن اولان مواد اصلیه مولدالماء ایله مولدالموضه در.

امدی بشر صورتنده متمثل اولان جناب جبریلک اخراج ایتدیکی بو نفسن رطوبتنده ده بعضی مواد موجود ایدی. او مواد، جناب مریمک وجودینه ساری اولوب آنده شهوات تحریک ایتدی. فقط حضرت جبریلک صورت بشریه سی کبی نفخی و بو نفخک رطوبتی و آنده مندمج رکن ماء دن مولدالماء ایله مولدالموضه دخی متوهم ایدی. ایشته بو سببله عیسی، ماء محقق ایله ماء متوهمدن تگون ایتدی. بو نوع انسانیده تکوین و خلق آلهی، آنجق حکم معتاد اوزده بشر صورتنده واقع اولمق ایجون عیسی علیه السلام، والدسی بشر صورتنده اولدیغی و حضرت جبریل بشر صورتنده تمثل ایتمش بولندیغی جهتله، روح الله اولدیغی حالده، بشر صورتنده مصور اوله رق میدان ظهوره کلدی.

حضرت شیخ اکبر رضی الله عنه فصی عیسوینک ابتداسنده شویله بیوررلر: [۱۰۹]

عن ماء مریم او عن نفخ جبرین** فی صورة البشر الموجود من طین

تكون الروح فی ذات مطهرة** من الطبيعة تدعوها بسجین

لاجل ذلك قد طالت اقامته** فیها فراد علی الف بتعین

روح من الله لا غیره فلذا** احیی الموات وانشی الطیر من طین

حتى يصح له من ربه نسب اليه ** به يوثر في العالی و في الدون
الله طهره جسماً و نزهه ** روحاً و صيره مثلاً بتكوين

ترجمه: " روح، يا ماء مريمدين ويا جبريلك نفخندن، طيندن موجود اولان بشر صورتنده سجين تسميه ايتديكيك طبيعتدن، ذات مطهرده تكون ايتدى. بو اجلدن آنده اقامتى اوزادى؛ تعين ايله بيكدن زياده اولدى. اللهدن روحدر؛ آنك غيرى دكيل. بونك ايچون امواتى احيا ايلدى و چاموردن انشا ايتدى؛ تا كه آنك ايچون ريندن نسب صحيح اوله؛ آنكله عالیده و دونده تأسير ايليه. الله تعاله آنى جسماً تطهير و روحاً تنزيه ايلدى و تكوين سبيله آنى مثل قيلدى". بو ابيات شريفه نك شرحى اوزوندر. تفصيلنى ايسته ينلر فصوص الحكمده فصى عيسوى شرحلرینه مراجعت بيورسونلر.

امدى جناب جبريل، رسول كرامه وحى آلهى نقل ايتديكى كبرى، كلمة الله اولان جناب عيسابى ده نفخى ايله اويله جه حضرت مريمه نقل ايلدى. نته كم آيت كريمه ده حق تعاله [و كلمته القاها الى مريم و روح منه] يعنى؛ "مريمه القا ايلديكى آنك كلمه سيدر. و آنك جانبندن بر روحدر" بيوردى. [۱۱۰] حضرت جبريلك بو نقلى رسول عليه السلامك كلام اللهى امتنه نقل ايتمسنه بکزه ر. زيرا حضرت جبريل معنابى صورته انزال ايدن رسولدر و رسول عليه السلام دخى كذلك معنابى حروف و ظروف كسوه سيله نقل ايدر. نته كم معنادن عبارت اولان بالاده كى قولى حروف و ظروف كسوه سنه كيد يروب بزلره نقل ايتدى. و هر بر كلمه دلالت ايلديكى معنانك او صورتله تعينندن باشقه بر شى دكيلدر.

معنى؛ او صورتك روحيدر. شو حالده جسم عيسى بو عالمده ظاهر اولان الله تعالى نك كلمه لرندن بر كلمه در. و آنك دلالت ايتديكى معنى؛ روح عيسويدر كه او ده آنك رب خاسى اولان اسم باطندر. كرچى عيسى عليه السلام، انسان كامل اولمق حسبيله الله اسم جامعك مظهرى ايسه ده بو اسم جامعك تحتنده بولنان كافه اسمانك احكامى آندا اعتدال اوزره ظاهر دكيلدر. نته كم آتيده ايضاح ايديله جكى اوزره صورت تولدى و يهوديلر طرفندن واقع اولان سوء قصد اوزرينه تغيبى اعتدالدين بعيددر. و كافه اسماء آلهيه نك اعتدال اوزره ظهورى، انجق خاتم انبيا صلى الله عليه وسلم افندمزه مخصوصدر.

فصل-۲

عیسی علیه السلامك صورت ولایتی

قرآن کریمده سورہء مریمده بیوریلور. [فحملته فانتبذت به مکاناً قصباً] یعنی " مریم نفخ جبریلدن حامله اولدی. او حمل سببیلہ بر مکان بعیده کیدوب عزلت ایتدی. " جناب مریمك مدت حملنده و وضعنده مفسرلر اختلاف ایدرلر. بعضلری حمل و ولادت بر آنده [۱۱۱] واقع اولدی. و بعضیلری ده نسوان سائرهنك حمل و وضعی کبی عادت جاری اوزره واقع اولدی دیرلر. فقط آیت کریمه دن مستفاد اولان صورت ولادتك ساعت واحده ده اولدیغی آکلاشیلیر. زیرا جناب مریمك حملدن صکره اقصای عمرانندن بعید اولان بر مکانه کیتیمی آز، چوق بر وقته محتجدر. مکر که تحت بلقیسك حضور سلیمان عالیہ السلامده بوکا دائر بر رمز و اشارت یوقدر. بالعکس بعید اولان مکانه کیتدیکی ذکر اولندقدن صکره [فاجاءها المخاض الی جذع النخلة] بیورلمسی بعدالحمل سائر نسوان کبی عادت جاریه اوزرینه طوغوردیغنه دلیلدر. زیرا طوغوره جغی وقت بر قادینك آغریسی طوتمق عادت جاریه دندر. نته کم حمل آنده عادت جاریه اوزرینه وجودنده شهوت حس ایتمش ایدی.

امدی او ولیئ عقیفه بو ابتلای الهی اوزرینه طعن جهالدن خوفاً و استحيائاً ظاهرده پک غریب قلمش و رفاقت سنیه لرنده بر آبه بیله بولنامامش ایدی. و شدت خزنلرندن " نه اولایدی، بو حالک وقو عنندن اول اولوب یوق اولایدم و نامم و شانم اونودلمش بر حالده اولایدی. " بیوردی. آنلرک بو قول قضای آلهییه اعتراض دکیلدر. بلکه صلی الله علیه وسلم افندمزک جهت ولایتلریله بیوردقلری [یا لیش لم یخلق محمداً رب محمد] قبیلندن اولوب عالم کثرت و کثافتک احکامندن عالم وحدته تحسردر که هر ولینک حالندن عبارتدر.

[فنا راها من تحتها ان لا تحزنی قد جعل ربك تحتك سریا و هزی الیک بجزع النخلة تساقط علیک رطياً جنياً فکلی واشربی وقری عیناً فاما تربی من المبشر احداً فقولی انی نزلت للرحمن صوماً فلن اکلم الیوم انسیا] یعنی "ولید اولان جناب عیسی والدسی [۱۱۲] اولان مریمه آنک آلتندن ندا ایتدی که: ای آناجغم محزون اولمه، ربك محقق سنك آلتکده بر ایرماق جاری قیلدی. و خرمانك ساکنی صاللاکه سکا تازه خرما دوشسن، خرمدان بی، آلتکده جریان ایدن

ایرماقدن ایچ و کوزی آیدین اول. اگر بشردن بر کیمسی کورورسهک رحمان ایچون بر صوم نزر ایتدم. بو کون هیچ بر انسانه سوز سویله میجکم دی"

بو آیات قرآنیه به نظراً عیسی علیه السلامک ولادتى زماننده اولاً عیسی علیه السلامک آلتندن عضو معهودندن والدهسنه خطابی و آنی تسلیه سی ثانیاً جناب مریمک باصدیغی ارضدن صو نبغانی ثالثاً قوری خرما آغاجندن وقتسز تازه خرما دوشمه سی کبی خوارق ظهور ایتمشدر. بو خوارق اوزرینه متسلی اولان جناب مریمک خزن و قبضنی مبدل سرور و نشاط اولمغله ناسدن پرواسی قالمامش و کندی آمرینی غسل یدنده میت کبی کاملاً ید حقه تفویض بیورمش و ولد نجیبی ایله برابر تعلقاتنک نزدینه کلمشدر. نته کم ایت کریمه ده بیوریلور. [فأتت به قومها تحمله قالوا یا مریم لقد جسئت شیئاً فریاً یا اخت هرون ما کان ابوک امرأ سوء و ما کانت امک بغیاً] یعنی "ولدینى قوجاغنه آلمش اولدیغی حالده قومنک نزدینه کلدی. قومی دیدیلر که یا مریم، سن هیچ کورولمدک بر منکر ایله کلدک. آی هارونک همشیره سی باباک فنا آدم دکل ایدی و آناک ده فاحشه دکل ایدی." [فاشارت الیه قالوا کیف نکلم من کان فى المهد صبیا] یعنی "جناب مریم حضرت عیسیاه اشارت ایتدی. قومی بشیک ایچنده اولان صبى نصل سوز سویلر. والدهسنی تسلیه ایدن حضرت عیسی دیدی:

[قال انى عبد الله وآتانى اکتتاب و جعلنى نبياً جعلنى مبارکاً اینما کنت و اوصانى بالصلوة والزکوة ما دمت حياً و برأ بو الدتی [۱۱۳] و لم یجعلنى جباراً شقیاً و السلام علی یوم ولدت و یوم اموت و یوم ابعث جیاً] یعنی "بن اللهک کولیم، بکا کتاب و یردی و بنی پیغمبر یاپدی و بن نروده اولور ایسه اولایم بنی مبارک قیلدی، حیاته اولدقجه بکا صلوة و زکوة ایله امر ایتدی و بنی والدهمه محسن و رحیم قیلدی و بنی جبار و شقی یاپمادی."

امدی بو آیات قرآنیه دن آکلاشیلان بودر که عیسی علیه السلام صبى اولارق طوغدی و والدهسنک آلتندن ندا ایتدکینه نظراً سائر صبیان کبی عضو معهوددن خروج ایتدی. و بعضی مفسرلرک ذهابی کبی کهل حالنده طوغمادی. زیرا کهل حالنده طوغوردیغی ذهابی صراحت قرآنیه به مخالفدر. چونکه: [فأتت به قومها تحمله] بیوریلور. کهل اوتوزبش یاشینده کی بر آدمه دیرلر. جناب مریمک اوتوزبش یاشینده کی بر آدمی یوکلنوب قومنه کلمسی کولونج بر شی اولور. و بویله بر آدمک جناب مریمدن طوغدیغنه هیچ کیمسه اینماز که قومی طرفندن آنک بلا زوج حمل و

تولیدی موضوع بحث ایدیلرک طعن اولنسون. زیرا جناب مریم مخفی بر محلده وضع حمل ایتمش و بعده ولدیه برابر قومی نزدینه کلمشدر. چوجغی کهل حالنده کورونجه بو سرینی خلقه نیچون فاش ایتسون؟ والحاصل جناب مریم آنی صبی اولدیغی حالده قوجاغنه آلوب شهرده که اقامتکهنه عودت ایتدی. و بشیکه یاتیردی. زیرا قومی کلدیکی وقت جناب عیسایی بشیک ایچنده کوردکلری ایچون [من کان فی المهد صیباً] دیدیلر. اگر کهل حالنده اولایدی بشیکه کیرمز ایدی. هیچ اوتوریش یاشنده کی آدم بشیکده یاتار می؟ [ویکلم الناس فی المهد و کهلاً] آیت کریمه سندن کهل حالنده طوغدیغی معناسی آنلاشیلماز. کهل حالنده ناس ایله تکلمی آتیده ایضاع ایدیه جکدر. [۱۱۴] بوندن صکره حق تعاله بیورر: [ذلک عیسی بن مریم قول الحق الذی فیہ یمترون] "ایشته قول حقی سویله بن عیسی بن مریم که آنک حقنده امتراء ایدرلر." بو آیت کریمه ده عیسی بن مریم علیه السلامک تکونی حقنده قول حق ایله قول امتراء یعنی قول شک موجود اولدیغی بیان بیوریلور. بو ده بالاده ایضاع اولندیغی اوزره ماء متوهمدن متکون اولدیغندن نشأت ایدر. قول حق ماء محققک و قول امتراء و شک ماء متوهمک اثریدر. بناءً علیه عیسی علیه السلامک جمیع احوالنده آنک منشأ تکونی اولان ماء محقق ایله ماء متوهمک تأیثری موجوددر.

فصل - ۳

عیسی علیه السلامک معجزاتی

حق تعاله سوره آل عمرانده بیورر: [انی قد جئتکم بایة من ربکم انی اخلق لکم من الطین کهیئة الطیر فانفخ فیہ فیکون طیراً باذن الله و ابرئ الاکمه و الابرص و احيى الموتى باذن الله و ابنتکم بما تأکلون و ما تدخرون فی بیوتکم] یعنی "حضرت عیسی بن مریم سزه ربکز جانبندن آیت و علامت ایله کلدیم. بن سزه چاموردن قوش هیئتته مماثل شی یاپارم و آکا اوفورورم. او اللهک ازنی ایله قوش اولور. و بن آنادن طوغمه کورلری و برص علتته مبتلا اولانلری آبی ایدرم. و اللهک ازنی ایله اولوی دیریلیریم. و یدیککز و اولریکزه ادخار ایلدیککز شیء خبر ویریم" دیدی. جناب عیسی روح آلهی اولدیغی ایچون موتایی احیا ایدر بر حالده ظاهر اولدی. و آنک بو احیاء کیفیتنده احیاء اللهک و

نفخ عیسی علیه السلامک ایدی. نصل که حضرت مریمه واقع اولان [۱۱۵] نفخ جبریلک و کلمه اولان روح مصور عیسوی ده [و کلمته القاها الی مریم و روح منه] آیت کریمیسی موجبجه اللهک ایدی. شو حالده عیسی عالیه السلامک اولولری دیریلتمهسی، اللهک نفخندن انضر حسیهده اثر حیات ظهوری جهتندن احیای محقق ایدی. وینه بو احیا اللهک اولدیغی حالده عیسی علیه السلامک کندیسندن اولدیغی متوهم ایدی. زیرا حقیقتده وجود و نفخ حقکدر. ایشته جناب عیسی کندوسنک ماء محقق ایله ماء متوهمدن تکوندن ناشی بو معجزهسنده ده احیای محقق ایله احیای متوهمی جمع ایدی. چاموردن یاپدیغی قوشه نفخ ایله حیات بولمسی و اعمایی و ابرصی ابراسی دخی احیای موتا کبی تحقق و توهمی جامعدر. بو ایسه نشأت عیسویه اقتضاسندندر. بو بابده که تفصیلت فصوص الحکم ده فصی عیسویده ایضاح بیورلمشدر.

کندیلریله برابر اولدیغی حالده ناسک یدیکلری و اولرینه ادخار ایتدکلری شیئی خبر ویرمسنه کلنجه، عیسی علیه السلامک هویتی هر شیئک هویتی کبی حقدر. و صورت بشریهسی که روح مصوردر. محضا بو صورت اعتباریله عبددر. نته کم بشیکده ایکن [انی عبد الله] بیورمشدر. صورت بشریهسنه روحنک غلبهسی حسبیله کندوسنده حقایق احواله اطلاع مانع اولاجق کثافت یوقدر. بناءً علیه آنک بو کبی احواله علمی روح الله اولمسی حسبیله حقک علمیدر. و عیسی علیه السلامک بو کبی اخباراتی ایشتدکلرنده خلق صورت عیسویهسی حسبیله مطلع اولدیغنی ظن و توهم ایتدیلر. مع هذا که بو علم آلهی صورت عیسویهده تحقق ایتمش ایدی. بویله اولونجه حضرت عیسی (عم) بو خصوصده ده تحقق و توهم بیننی جمع ایدی.

حواریونک طلبی اوزرینه نازل اولان مائده دخی معجزات عیسویهدندر. نته کم سوره مائده ده بیورولور. [قال عیسی ابن مریم اللهم ربنا انزل علینا مائده من السماء تكون لنا [۱۱۶] عیداً لاولنا و آخرنا و آیه منک و ارزقنا و انت خیر الرازقین] یعنی "عیسی بن مریم بیوردی که ای آللهم بزه سمدان سفره ایندیر که بزم اولمز و آخرمز ایچون بایرام اولسون و جانب الوهیتکدن دخی بر علامت اولسون و بزى ارزاق ایله! سن رزقک خیرلسیسک " بونک اوزرینه بری آلتنده دیکری اوستنده اولمق اوزره ایکی بولوط آراسنده سفره نازل اولدی. اوستنده قیرمزی بر اورتو وار ایدی. اورتوی قالدیردقلرنده پوللری و قیلچقلری چیقارلمش و یاغلی آقمقده بولنمش اولان پیشمش بالق باش طرفنده طوز و قویروق طرفنده سیرکه و اطرافنده تره و مایدانوس کبی درلو یشیلکلر وار ایدی.

آندن باشقه بش دانه پیده وار ایدی که برینک اوستنده زیتون، برنده بال، برنده تراياغی، برنده پینیر و برنده پاصدیرمه وار ایدی. اهل اسلامك رمضان شریفده سفرهده بولندیردقلری افطرق تبرکاً بو مائدهیی تمثیلاً احضار اولونر.

معلوم اولسون که انبیا علیهم السلام هر برلری برر انسان کاملدر. و بالاده ایضاح اولندوغی اوزره انسان کامل [الله] اسم جامعنک مظهری اولوب کافه اسم و صفات الهیه ایله متحققدر. بناءً علیه آنلرده قدرت خاق دخی موجوددر. آنلر عالم خیالده ایجاد ایتدکلری صورتی بو عالم کثفده ده اخراجه قادردرلر. بو حقیقته مبنی مائده خیال عیسویده متکون اولان صورتک عالم شهادتده خلقندن باشکه بر شی دکیلدر. جناب عیسینک "أی اللهم" خطابی کنديسنک مظهر اولدیغی اسم جامعه، یعنی کندی حقیقته خطابدر. ولاکن تعینی و صورت بشریسی حسبیله سائر انسان کاملر کبی جناب عیسی دخی عبددر. و بو خصوصده جمع انبیا علیهم السلام بردر. [۱۱۷] یالکز رب حاصلری اعتباریله آرالرنده تفاضل وارددر. و هر برینک معجزاتی کندی اسم غالبی اولان رب خاصک احکامی دائرهسنده واقع اولر. مثلاً صالح علیه السلام اسم فتاحک مظهری اولدیغندن معجزات سنیهلری ده فتوح صورتنده ظاهر اولدی و عیسی علیه السلام اسم باطنک مظهری اولدیغندن معجزاتی و شریعتی و دعوتی دخی بو اسمک احکامی دائرهسنده واقع اولدی.

خاتم انبیا صلی الله علیه و سلم افندمز جمیع اسماء آهلیلهنک، احکامی کندولرنده علی طریق الا اعتدال ظاهر اولدیغی ایچون، کافه انبیا نک معجزاتی جامعدر. بویله اولدیغی حالده امتندن هیچ بر فرد صلی الله علیه و سلم افندمزه بحسب التعین الوهیت اسناد ایتمدیلر و آنلر حقنده اصلاً بویله توهمه دوشمیلر. زیرا آنلرک نشأت محمدیهلری بو توهمی اقتضا ایتمز ایدی ولاکن نشأت عیسویه یوقاریده کراز ایضاح اولندیغی اوزره امتنک کندوسنه الوهیت اسنادینی ایجاب ایتدیردی. بناءً علیه آنک امتنده تشبیه و توهم غالب اولدی. و موسی علیه السلام رب خاصی اسم ظاهر اولدیغندن آنک دعوتی تنزیه اوزرینه اولوب امتی صور کونیه احکامنده مستغرق اولدیلر. ولاکن خاتم انبیا صلی الله علیه و سلم افندمز تنزیهده تشبیه و تشبیهده ده تنزیه دعوت بیوردقلرندن امتنده هر ایکی اسمک احکامی اعتدالاً واقع اولدی.

فصل - ۴

عیسی علیه السلام شریعتی

عیسی علیه السلام شریعتی تواضع و تشبیه اوزرینه مبتنیدر. تواضع اوزرینه مبنی اولمسی بودر که: جزیه لرینی امرایه کندی آلرلیله طوعاً کوتوروب ویرملرینی و برینک یاناغنه طوقات اورولسه [۱۱۸] ضاربه مقابله ایتمیوب دیگر یناغنی چوپرهمسنی و آندن قصاص دخی طلب ایتمهمسنی امتنه شرع ایلدی. بو ده آنک صورت بشرده تکونی والدهسی جهتندن بولنمسی سببیلهدر. چونکه قادین حقیقه ارککک مادونندهدر. آنک بو مادونیتی هم حکمی و هم حسیدر. حکمی اولمسی حق تعالین [الرجال قوامون علی النساء] [و للرجال علیهن درجه] و [للذکر مثل خط الانشیین] آیت کریمه لرینه نظرآدر. حسی اولمسی حل مقارنتنده ظاهردر. زیرا ارکک فاعل و قادین مفعلدر. و مفعلیت فاعلیتک تحتنده اولان بر مرتبهدر. علماء تشریح طرفندن ارکک و قادینک بنیه لری حقنده اجرا قلنان تدقیقاتک نتایجی بو حکمی توضیح ایدر. حکماً قادینک ارکک ایله مساوی طوتولمسی فکری مخالفت فطرت و طبیعت و بولرک تطبیقات فعلیهسی جمعیت بشریه نک انقراضنی منتجدر. غریبونک بو بابده که تطبیقاتی تدریجاً کندی لرینی انقراضه سوق ایده جکنه شبهه یوقدر. آنلرک عقلاسی شیمیدین بو نتیجه یی حس ایتمکه باشلامشلردر. فقط بر کره باشلادقدن صکره کری دوغمک قولای بر شی دکیلدر.

تشبیه اوزرینه اولمسی بودر که: عبارات انجیلیه الفاظ تشبیهیه ایله نازل اولمش و امتی تشبیهی تحقیق توهم ایتمشلردر. از جمله انجیل شریفک بسملهسی [بسم الاب والابن و الروح القدس] صورتندهدر. و جامع جمیع صفات و اسماء اولان (الله رب) تعبیریه مزکوردر. زیرا اب صورت عنصریده اصل اولدیغی کبی ذات الله دخی جمیع مراتب وجودیه نک اصلیدر. بناءً علیه اب، الله مقابلیدر. و رحمانیت اصل اولان ذات اللهک تجلی اولاسی اولدیغندن بو ده ابن مقابلیدر. و روح القوس که جبریلدر. رحمت رحیمیه نک مظهر تجلیسی اولدیغندن بو ده (رحیم) مقابلیدر. بناءً علیه انجیلک (بسم الاب والابن و الروح القدس) الفاظ تشبیهیه سیله واقع اولان افتتاحی تمامیه [۱۱۹] [بسم الله الرحمن الرحیم] معناسنک مقابلیدر. فقط نصاری بو الفاظ تشبیهیه یی، حقیقت توهم ایتدیلر. و بونک اوزرینه اوچ اصل اثبات ایلدیلر. زیرا اقنوم، اصل و اقانیم ثلاثه اصول ثلاثه معناسندهدر. و بالطبع بو توهمدن شرک و کفر ظاهر اولدی. و اقنومدن بریسی اولان اللهه ثالث ثلاثه

يعنى اوچك اوچنجيسى ديديلر. نته كم آيت كريمه ده بيوريلور. [لقد كفر الذين قالوا ان الله ثالث
ثله وما من اله الا واحد] و عيسى عليه السلامى دخى بر اصل اعتبار ايدوب بعضيلرى اللهك
اوغلى ديديلر. و روح القدس دخى بر اصل اتخاذا ايلديلر. و بونك اوزرينه ايچندن چيقيلميه جق
ايضاحات و تفسيراته قيام ايتديلر. بونلرك معناسينى نه كنديلرى آكلاديلر و نه ده باشقه لرينه
آكلاته بيلديلر. زيرا وهم اوزرنده يوروديلر. طريق وهم ايله غايت ظلمانى و آفاقى كورونمز بر ساهه
ضلالدر. ايشته بو سببدن اقانيم ثلاثه نك آدينى سر قويديلر و بو سر ك سرى وهم اولديغنى بر درلو
آكلايامديلر.

بوراده بر حقيقت واردر. او ده بودر كه هر بر نبى يه ويريلن علم رسالت امتنك استعدادى
اوزرينه در. آنلرك استعدادندن نه نقصان نه ده زياده در. اكر زياده اولسه تكليف مالايطاق اولور. و
اكر نقصان اولسه حقلرى ويرلمه مش اولور. بناءً عليه امت عيسويى خاتم انبيانك ظهورينه قدر جناب
عيسانك مظهر يتنده مشتركدرلر. يعنى آنلرده اسم باطنك احكامى غالباً حكمراندر. فقط خاتم
انبيادن صكره كلن انسانلرك استعدادى تبدل ايتمش و جمله سى امت محمديه دن بولنمشدر. ولاكن
بونلردن بر قسمى دعوته اجابت ايتمش و ديكر بر قسمى حالا دعوت اولنمقده بولنمشدر. ايشته
بو استعداد نتيجه سيدر كه غربيون رهبانيت تحكمنى ده ويروب كنديلرينه مسلك فن ديهه آيريجه بر
يول آچمق [۱۲۰] مجبر يتنده قالمشدر و فن ترقى ايتدكجه نصرانيتدن تباعد ايتمشدر و فكراً انكار
ايتدكلرى قرآنله عمل و فعلاً تصديق ايتمكده بولنمشدر. زيرا هيچ بريسى بر طوقات يديكى
وقت، ديكر ياناغنى چويرمز. بلكه شريعت محمديه اوزره قصاص طلب ايدهر. زيرا استعدادلرى
امت محمدك استعدادى اولديغندن باشكه درلو ياپامزلر و قرآن كريمه ده [قل سيروا فى الارض
فانظروا كيف بدأ الخلق] آيت كريمه سى حكمنه توفيقاً اللرنده قازمه كورك اولديغى حالده ارضك
نقاط مختلفه سنده سير ايدوب ابتدائى خلقتى تفحص ايدرلر. بونلر هپ مطاوعت فعليه در. بو
مطاوعت فعليه ايله امت محمديه نك استعدادينى حائز اولدق لرينه و بو استعدادك خارجنه
چيقاميه جقلرينه دليل باهر اولديغى حالده آنلر بوندن غافلدرلر. انجيل و شريعت عيسويه حقنده ده
بر چوق حقايق موجود ايسه ده بو رساله نك حجمى مساعد دكيلدر. فطين اولانلره بو قدر كفايت
ايدهر.

فصل-۵

عیسی علیه السلام خاتم انبیانک کله جکنی تبشیری

جناب عیسی حقیقت محمدیه نك روحیتی مثابه سنده اولدیغی ایچون آنک عهدی صلی الله علیه وسلم افندمزک عهدعالیرینه متصل اولدیغندن، کندوسندن صکره احمد اسمنده بر رسول زیشان کله جکنی تبشیر بیورمشدر. نته کم سورهُ صفده بیوریلور.

[واذ قال عیسی ابن مریم یا بنی اسرائیل انی رسول الله الیکم مصدقاً لما بین یدی من التوریه ومبشراً بر سول یاتی من بعدی اسمه احمد فلما جاء هم بالبینات قالوا هذا سحر مبین]

یعنی "وقتاکه حضرت مریمک اوغلی عیسی دیدی: ای بنی اسرائیل بن، بندن مقدم اولان توراتی تصدیق و بندن صکره احمد اسمنده کله جک [۱۲۱] پیغمبری تبشیر ایدیغی اولدیغیم حالده محقق اللهک رسولیم. وقتاکه عیسی کیدوب حاتم انبیا بینات ایله کلدی بو واضح سحردر؛ دیدیلر"

مثنوی

بود در انجیل نعت مصطفی * آن پسر پیغمبران بحر صفا

بود ذکر حلیها و شکل او ** بود ذکر و غزو صوم و اکل او

ترجمه: "او بحر صفا اولان رئسی پیغمبران، مصطفی صلی الله علیه وسلم افندمزک نعت شریفی انجیلده وار ایدی. و آنلرک حلیه شریفه لری و شکلر و غزالری و اوروجلری و اکلری مزکور ایدی." الیوم نصارا نزدنده بولنان درت انجیل لسان عبرانی اوزره حضرت عیسی علیه السلامه منزل اولان انجیل شریف دکیلدر. بویله بر انجیل موجود اولدیغی نصاراده معترفدر. آیات انجیلیه نازل اولدقجه عیسی علیه السلام اصحابنه تبلیغ بیورر. و آنلرده حفظ ایلرلر ایدی. عیسی علیه السلام کیتدکن صکره هرکس حافظه سنده اولان آیات انجیلی و احادیث عیسویه بی جامع اولارق برر انجیل یازمغه باشلادی و بونلره کندی ایشتدکلری و کوردکلری بعضی مناقبی ده درج ایلدی. بو سببله ضبط انجیل مسله سی پک قاریشدی و بو طرزده یازیلان انجیللرده تخالف اوله جعی ده طبعی ایدی. بناءً علیه نصارا بر جمعیت عقد ایدوب انجیل نامنده کی آثاری جمع ایله تدقیق ایتدی. مندرجاتی بعضی مرتبه یکدیگرینه مخالف اولدیغی حالده بالضروره درت انجیلی قبوله قرار ویردی. بو درت انجیلدن بری لسان عبرانیده اوچی لسان یونانیده یازلمشدر. بونلرک مؤلفلری متی، مرقس، لوقا، یوحنا در. اوچنک لسان رومی اوزره یازلمسی، اسکندر رومینک مشهور اولان استیلا سندن

صكره مصر، سودان، قدس، وسائر بر چوق يرلرده لسان كتابتك [۱۲۲] لسان يونانى اولمسندندر. اليوم بين النصرارى معتبر طوتيلان بو درت انجيلدن يوحناك (ييوآنريك) انجيلنده ديركه: "عيسى عليه السلام حواربونه بيورر: وقتاكه پاراقليتوس كلير بن آنى پدر طرفندن كونده ريرم. او حقيقتك روحى اولوب اللهدن منبعثدر. و پاراقليتوس بيانامه دائر شهادك ايده جكتر." و ينه او انجيلده محرردر كه "حضرت عيسى عليه السلام بيورمشدر؛ بن كيتمز اسهم پاراقليتوس كلمز."

پاراقليتوس حقنده كى ايضاحاته كلنجه، بو كلمه يونانى انجيلده بو تلفظ دائره سنده مسطور اولوب، لسان يوناننده معناسى "كندوسندن نياز اولنمش و نياز اولنور." ديمكدر. حالبوكه شيمدى يه قدر هيچ بر ملتده بو معنایى حاوى بر انسان اسمنه تصادف اولنمامشدر. بونك "پريقليتوس" كلمه سندن محرف اولديغى ظهردر. زيرا "پريقليتوس" لفظى لسان يوناننده تمامى تمامه "احمد" معناسنده. و بالاده ذكر اولنان آيت كريمده عيسى عليه السلامك كندوسندن صكره كله جكنى تبشير بيورديغى رسولك اسمى "احمد" اوله رق كوسترلمسى دخى بو مطالعيسى تأييد ايدر. و صلى الله عليه وسلم افندمز عيسى عليه السلامك بيورديغى وجهله حقيقتك روحيدر. زيرا جميع حقايقى جامعدر. نته كم صلى الله عليه وسلم افندمز بيوررلر: [اول ما خلق الله روحى] چونكه وجود مطلقك تعين اول مرتبه سى ألوهيت مرتبه سيدر. و مرتبه ارواح غيريتله ظهور مرتبه سنك ابتداسى اولوب ايلك متعين اولان شى، روح كلئى محمدى صلى الله عليه وسلم ايدى. بناءً عليه آنلر حقيقتك روحى اولور. و اللهدن منبعثدر. نته كم حديث شريفده [انا من الله والمؤمنون من نورى] بيورلمشدر. بو حديث شريفلر عيسى عليه السلامك بيانات عليه لرينك عينيدر و عيسى عليه السلامك پدر طرفندن كوندريرم بيورمسى وحدت نبوته اشارتدر. زيرا انبيا بحسب ال اسمآ [۱۲۳] متفاوت ايسه ده نبوت معنای كليسى حسييله شخص واحد حكمنده در. أنك ايچون قرآن كريمده [لا فرق بين احد من رسله] بيورلمشدر. زيرا بريسنى انكار ايدن هپسنى انكار ايتمش اولور. بناءً عليه عيسى عليه السلامك ألوهيتك مرتبه ظهورندن مرتبه بطوننه كيتمسى، بطونده اولان تعين احمدى صلى الله عليه وسلم افندمزك جانب الوهيتدن مرتبه ظهوره انحرافنى موجبدر. و انجيلده كه پدر تعبرى بالاده ايضاح ايدلمش ايدى. احمد صلى الله عليه وسلم افندمز، عيسى عليه السلامك بيورديغى كى الآن قرآن كريم ايله و احاديث شريفه ايله أنك بياناتنه شهادت ايتمكده در.

فصل - ۶

عیسی علیه السلامک وفات و رفعی مسلهسی

یهودیلر طرفندن عیسی علیه السلامه واقع اولان سوءقصد حقنده ایکی روایت وارد: برنجی روایت کوره عیسی علیه السلام مصلوباً شهید ایدلمدی؛ بلکه رفع اولندی و آکا قصد ایدن یهودیلردن بریسی من طرف الله صورت عیسی یه تمثیل اولونب، یهودیلر حضرت عیسی ظنیه آنی صلب ایتدیلر. و بو روایتک راویلری سوره نساده واقع [و ما قتلوه و ما صلبوه و لکن شبه لهم] و [بل رفعه الله الیه] آیت کریمه سیله احتجاج ایدرلر.

ایکنجی روایتک راویلری دیرلر که؛ عیسی علیه السلام وقتاکه یهودیلر طرفندن اخز اولندی، او حضرت ایله برابر ایکی سارق دخی دردست ایدلمش ایدی. هر اوچنی ده چارمخه کردیلر. بعده اورادن ایندیروب او زمانده جاری اولان عادت اعدام اوزره کمیکلرینی قیروب جرح ایتمک صورتیه قتل متصدی اولدیلر. و سارقلر حقنده او یله یاپدیلر. نوبت عیسی علیه السلامه کلدکده [۱۲۴] او حضرتی وفات ایتمش بولدیلر. ولکن یان طرفنه بر میزراق صاپلادیلر و او محلدن قان آقدی. بناءً علیه بو فعلک فاعلیری بز آنی مصلوب قیلدق دیدیلر. زیرا " صلب " بوراده فتح صاد ایله اخراج استخوان معناسنه در. ضم صاد ایله اولنجه دار آغاجی معناسنه کلیر. فتح صاد ایله اصحاب صلب کمیک اخراج ایدن کمسه لر معناسنه در. شو حالده او حضرتی یهودیلر [وما قتلوه] بیورلدیغی اوزره قتل ایتمدیلر. بلکه او حضرت کندی کندینه تسلیم روح ایتدی. [وما صلبوه] بیورلدیغی اوزره " فتح صاد ایله " صلب ایتمدیلر. یعنی کمیکنی چیقارمادیلر. [ولکن شبه لهم] بیورلدیغی اوزره و لکن مصلوبلره یعنی کمیکی چیقاریلانلره مشابه اولدی. بو سببله بین النصاری حضرت مسیح علیه السلام حقنده اختلاف حصوله کلدی که بونلردن بر طائفه مسیح علیه السلام یرینه آکا تمثیل اولنان یهودایی قتل و صلب ایتدیلر دیدیلر. حال بوکه قرآن کریمک مفسرلری بو تفصله پک آز مطلع اولمقله عیسی علیه السلام حقنده نصارادن بو قول ایله قائل اولانلرک سوزلرینی اختیار ایتدیلر که بو قول قرآن کریمده مردوددر. زیرا حق تعالی [وما جعلنا لبشر من قبلك الخلد] یعنی "یا حبیبم سندن اول کلن رجالدن بر رجل ایچون خلد و بقا قیلمدق" بیورر. بو آیت کریمه یه نظراً صلی الله علیه وسلم افندمزدن اول کلن بالجمله انبیانک وفات ایتمش اولملری لازم کلیر. طلحه ابن

علی حضرتلری جناب ابن عابسدن بو وجهی روایت ایلدیکی کبی روایت وهب دخی بو مرکزده در. سورہ نسانک نزولندن صکره، حاطب ابن بلتعه رضی الله عنه ملک مصر اولان مقوکسه مرسل نامه رسالتپناهیی حاملاً کیتدیکی وقت مقوقس جناب حاطبه خطاباً "اگر سزک صاحبکز نبی ایسه مکه دن مدینه یه هجرت ایتمه مسنی نیچون جناب حقدن نیاز ایتمدی؟" دیه اعتراض ایتمسی اوزرینه حضرت حاطب دخی "عیسی علیه السلام [۱۲۵] نبی ایدی. نیچون چارمیخه کریمه مسنی حقدن نیاز ایتمدی؟" بیوردیغی مشهوردر. او حضرتک قولی دخی روایت مزکوره یی تأیید ایدر. ایشته ایکنجی روایت ده بودر: بدرالدین سیمای قدس الله سره "واردات" نامنده که رساله شریفه لرنده بو روایتیه موافق اوله رق بیوررلر که: [عیسی علیه السلام حی بروحه میت بجسده العنصری و لما کان روح الله والرو حانیه غالبه علیه ولا موت علی الروح قالوا انه لم یمت حکما للغالب لا بمعنی انه لم یمت جسده العنصری و هو محال فافهم جداً رأیت سنة ثمان و ثمان مائة یوم الجمعه رجلین حضرا علی ید احدهما جسد عیسی علیه السلام و هو میت کانه نبهناه علی انه عیسی علیه السلام توفی بده والله اعلم] یعنی "عیسی علیه السلام روحی ایله دیری، جسد عنصریسی ایله میتدر. ولکن روح الله اولوب اوزرینه روحانیت غالب اولدیغی ایچون، حکماً للغالب اولمدی دیدیلر. یوقسه جسد عنصریسی اولمه مک محالدر. جداً ابی آکلا سکز یوز سکز سنه سنه مصادف بر جمع کونده ایکی آدم حاضر اولدی. بریسنک انده عیسی علیه السلامک جسدی وار ایدی. حالبکه او میت ایدی. کویا عیسی علیه السلامک بدنی وفات ایتدیکنی بزه تنبیه ایلدیلر والله اعلم"

هر ایکی روایتک توفیقی و بو بابده که آیت کریمه نک تفسیری

جناب شیخ اکبر محی الدین ابن عربی رضی الله عنہک فصوص الحکمده فص عیسویده بیان بیوردقلری ایات شریفه سی هر ایکی روایتک توفیقیله آیت کریمه نک تفسیرینه کفایت ایدر. بو ایات شریفه بو رساله نک برنجی فصلنده مندرجدر. بیوررلرکه "روح الله سجن تسمیه ایتدکک طبیعتدن مطهر اولان ذاته تکون ایتدیکی ایچون آنده اقامتی اوزادی."

امدی عیسی علیه السلامک بدنی حکم طبیعتدن مطهر اوله رق تکون ایتدی. بو کبی ابدان روح مصور اولمغله عالم حسده چشم حس ایله مشاهده اولنور. [۱۲۶] و آل ایله طوتیله ییلیر. بونک

مثالی عالم رؤیادر. زیرا رایی رؤیاسنده کوردیکی بر صورتی حساً مشهده ایدر. و ایله طوتار و تکلم ایدر. شو قدر که کندی وجودی دخی بو موطن خیاله کوره تکون ایتمش بر وجوددن عبارتدر. و رؤیاده کی بو وجودینه بر بیچاق صاپلانسه نوعما بر خوف و الم محسوس اولغله برابر بو وجود آندن متأثر اولماز و کوردیکی و طوتدیغی وجود دخی کندی وجودی کبیدر. حدیث شریفده **[الناس نیام فاذا ماتوا فانتبهوا]** و **[الدنیا کحلم النائم]** بیوردیغی اوزره بو عالم حس و شهادت دخی خیالدن باشقه بر شی دکیلدر. انجی خیال رؤیا ایله خیال شهادت آراسنده کثافت و لطافتدن باشقه بر فرق یوقدر. بعضاً بری کثیف دیکری لطیف اولارق ایکی خیال تقابل ایدر. بو تقابل حضرت شهادته مخصوصدر. خیال کثیف بو عالمک ایجابی اولان حکم طبیعتک تأثیری تحتنده اولدیغندن او، بو عالمک احکامنه تابع اولور. فقط خیال لطیف، حکم طبیعتک تأثیری آلتنده اولدیغندن، آندن بو عالمک حکمنه مخالف حرکات ظهور ایدر. بو کبی تقابلک مناقب اولیاده بر چوق مثاللری واردر. اکلایانلر کورمه لر بیله قبول و تصدیق ایدرلر. اکلامیانلر کورمه لرده رد و انکار ایدرلر. سوزلریمز اکلایانلره در. ایشته عیسی علیه السلام ایله یهودیلرک ابدانی آراسنده که مناسبتده بویله ایدی.

یعنی عیسی علیه السلام بو عالمده حیات نورانیه ایله یهودیلر ایسه حیات طبیعیه ایله یشارلر ایدی. بناءً علیه یهودیلر بدن عیسوییی کندی بدنلرینه قیاس ایتدیلر. و آنی قتل و صلب ایتدکلرینی ظن ایتدیلر. بو حقیقته نظر ایتدکلرندن برنجی روایتک راویلری عیسی علیه السلامک یرینه یهودیلردن برسینک آکا تشبیه اولنهرق صلب و قتل ایدیلوب عیسی علیه السلامک جسمیله برابر مرفوع اولدیغنی و ایکنجی روایتک راویلری ایسه **[وما جعلنا لبشر من قبلک الخلد]** آیت کریمه سندهن استدلالاً عیسی علیه السلامک صورتا **[۱۲۷]** چارمیخه کریمکله بو فعلک تأثیری اولمقسزین، کندی کندینه تسلیم روح ایلدیکنی بیان ایدرلر. حال بوکه بو آیت کریمه آنجق حیات طبیعیه ایله یشایان رجال حقنده در. اگر حیات نورانیه و روحانیه ایله یشایان ذواته شامل اولسه ایدی؛ قرآن کریمده موسی علیه السلام ایله اولان قصه سی بیان بیوریلان و خاتم انبیا زماننده و آندن صکره ده آلان بر حیات بولنان جناب ابو العباس حضرتک دخی صلی الله علیه وسلمدن اول وفات ایتمسی لازم کلیر ایدی. بناءً علیه حکم طبیعتدن مطهر اولهرق تکون ایدن جسم عیسی علیه السلامک وفات ایتدیکنه بو آیت کریمه دلیل اولاماز. آنجق ایکنجی روایته کوره یهودیلرک اللریله

طوتایلدکلری روح الله آنلرک ایکی سارق حقنده تطبیق ایتدکلری اشکنجه و قتل آلاتنک تأثیری اولدی. زیرا اجسام لطیفه اجسام کثیفه کبی آلات قتل ایله متأثر اولماز. نته کم کثافت اشباحی، لطافت ارواحه مبدل بایزید بسطامی و سائره کبی اکابر اولیا، قدس الله اسرارهم حضراتنده بو حال واقع اولدی. جسم لطیف عیسوی یه یهودیلر یاپه جغنی یاپدقدن صکره وجود حقیقنک ظاهرندن باطننه مرفوعاً تغیب ایلدی. بو تغیب آیتده ایضاح ایدیله جکی اوزره فوت و رفع ایسه ده موت طبیعی دکیلدر. [بل رفعه الله الیه] و [انی متو فیک و رافعک الی] آیات کریملرنده عیسی علیه السلامک باطن ألوهیت جانبنه مرفوعیتی آکلاشیلیر. [هو الاول الاخر و الظاهر و الباطن] و **[فاینما تولوا فشم وجه الله]** بیوران حق تعالی حضرتلرینک بر مکان مخصوصیمی واردر که جسم لطیف اورایه مرفوع اولسون. هله ذکر اولنان آیتلرده کی (الیه) و (الی) ضمیرلرندن سما معنا سنک استخراجی حقه مکان اثباتنی متضمن اولدیغی ایچون هیچ جائز دکیلدر. فقط روحاً سماواته عروج ایدن اولیاء الله حضراتنک ارواح انبیا و اولیایه و خصوصیه روح عیسوی یه ملاقاتلری واقعدر. بو ملاقات اثنای عروجده سماواتده اولدیغی کبی، اولیای کرامه بلا عروج بو عالم شهادتده و صلحای مؤمنینه رؤیاده دخی [۱۲۸] واقع اولور. زیرا انسان نفسنده جمیع مراتبی جامعدر.

امدی بو وقعه نتیجسندده عیسی علیه السلامک صورتی، ظاهرندن باطننه انتقال ایتدی، بو انتقال ایسه موت طبیعی دکیل، صورت عیسویه نک انظار حسیدن یوق اولمسی و کیتمسیدر. زیرا موت طبیعی کثافت وجودیه اقتضاسیدر. بو غیبویت و کیتمک انبیایه و اولیایه واقع اولان عروجدر. موت طبیعی ایسه انفساخ صورت ایله برابر یوق اولمق و کیتمکدر. و صورت عیسویده انفساخ واقع دکیلدر. زیرا روح مصوردر. ولکن فوت واقعدر. چونکه فوتک معنای لغویسی بر شینک هر نه صورتله اولورسه اولسون یوق اولمسی و کیتمسیدر. بناءً علیه موت ایله فوت آراسنده عموم و خصوص واردر. زیرا هر موت طبیعی فوتدر. ولکن هر فوت موت طبیعی دکیلدر. نته کم فوت تعبیری عرفاً ذیروح و غیر ذیروح حقنده مستعمل اولدیغی حالده موت تعبیری، یالکز ذیروحده استعمال اولونر. و مثلاً "بو خصوصده کی فائده فوت اولدی" دینور. "میت اولدی." دینمز. ولکن ذیروح حقنده "فلان فوت اولدی" دینور و بوندن موت طبیعی مراد اولنور. ایشته عیسی علیه السلامک امتی آراسندن کیفیت تغیبی و کیتمسی انفساخ صورتدن عبارت اولان موت طبیعی ایله

واقع اولدیغی ایچون آیت کریمده **[انی متو فیک و رافعک الی]** و **[فلما تو فیتنی]** تعبیئرلیله بو حقیقته اشارت بیورلمشدر.

بناءً علیه عیسی علیه السلامک نشأتی اقتضاسندن اولمق اوزره، عالم شهادتدن صورت عیسویه سنک فوتی دخی تحقق و توهوم دائره سنده واقع اولدی. یعنی عیسی علیه السلامک، روح مصوردن عبارت اولان جسم عیسویسنک یهودیلر طرفندن اخزی و چارمیخه وضعی، متحقق ایدی. ولکن صورت کثیفه صاحبی اولان ایکی سارقه تشبیهاً، آنک حقنده یهودیلر طرفندن روا کوریلن بو معامله نك تأثیری متوهوم ایدی. زیرا روح مصورک اجساد کثیفه کبی قطع و تجزیه سی ممکن دکیلدر. یهودیلرک سارقلره یاپدقلری معامله ایله **[۱۲۹]** جسم عیسوی یه یاپدقلری معامله آراسنده مشابعت و مساوات وار ایسه ده تحقق اعتباریله تثابه و تساوی یوقدر. برنیک نتیجه سی متحقق و دیکرینک نتیجه سی متوهومدر. آنک ایچون بو سوء قصددن صکره عیسی علیه السلامک جسم شریفنی و صورت بشریه سنی بولامادیلر. و بو توهوم سببیه هرکس کندی ظننه تابع اولوب آنک حقنده اختلافه دوشدیلر. والحاصل صورت عیسویه نك خلق آراسندن غیبوتی فوت محقق ایدی. و سوء قصد نتیجه سنده نغیبی موت طبیعی ایله فوت اولدیغنی ظن ایتدیردیکیندن فوت متوهوم ایدی. بو ده عیسی علیه السلامک ماء متحقق ایله ماء متوهمدن تکنوی اقتضاسندنر.

بو ایضاحاتدن صکره سوره ن ساده واقع آیت کریمه نك معاناء منیفه سی بر درجه یه قدر اکلاشیله بیلر. **[و قولهم انا قتلنا المسيح عیسی ابن مریم رسول الله]** بز رسول الله اولان مسح عیسی ابن مریمی قتل ایتدک دیملری سببیه الله تعالی آنلرک قلبلرینی علم حقیقیدن محجوب قیلدی. زیرا عیسی علیه السلام روح مصور ایدی. و روح مصور اجساد کثیفه کبی آلات قتل ایله متأثر اولماز. **(و ما قتلوه و ما صلبوه)** یهودیلر بو علمدن محجوب اولدقلری ایچون ایقاع ایتدکلری سوء قصد نتیجه سنده قتل و صلب ایتدکلرینی ظن ایتدیلر. حال بوکه او روح مصور مقتول و مصلوب اولدی. **[ولکن شبه لهم]** ولکن بو فعله مجاسرت ایدنلر ایچون او حضرتک حالی، کثافت وجودیه صاحبی اولانلرک حالنه تشبییه اولندی. **[و ان الذین اختلفوا فيه لفي شك منه ما لهم به من علم الا اتباع الظن]** بو تشبییه سببیه آنک حقنده اختلافه دوشنلر قتل و صلبندن شك ایچنده درلر. روح مصور اولان جناب عیسانک حالی اجسام کثیفه اصحابنک حالنه قیاس اولنهمیه جغنه او قولک قائللری ایچون علم حقیقی یوقدر. بو خصوصده بیلدکلری شیء ظاهر حاله نظراً آنجق ظنه اتباع

ایله در. [وما قتلوه یقیناً] حال بوکه آنی یقیناً [۱۳۰] یعنی کندی فعللریله قتل ایتمدیله. زیرا روح مصوره آنلرک فعللرینک تأثیری اولاماز. [بل رفعه الله الیه] بلکه الله ذوالجلال حضرتلری او روح مصوری آنلرک متجاسر اولدقلری فعل قتلک تأثیری اولمقسزین کندی مرتبه شهادتدن مرتبه غیبه رفع ایتمک صورتیله متوفی قیلدی.

امدی [کل نفس ذائقة الموت] آیت کریمه سنه ناظرأ هر بر نفس موت طبیعی ایله فوت اولمق لازم کلیر و عیسی علیه السلامک [یوم اموت و یوم ابعث حیا] بیورمسی کندوسنک دخی موت طبیعی ذوق ایده جکنی کوسترر. حال بوکه بالاده کی ایضاحاتدن اکلاشیلدیغی اوزره آنک فوتی موت طبیعی دکیل ایدی. بو خصوصده که ایضاحات فصل آتیله مندرجدر.

فصل-۷

عیسی علیه السلامک اخر زمانده نزولی مسئلهسی

سوره مائدهده مزکور [اذ ایدتک بروح القدس تکلم الناس فی المهد و کهلا] یعنی "سنی روح القدس ایله تأیید ایتمک. ناسه بشیکده صبی ایکن و بیودکدن صکره کهل ایکن سوز سویلدک" آیت کریمه سنی بعضی مفسرین آخر زمانده نزولنه دلیل عدایدرلر. دیرلرکه عیسی علیه السلام ابن عباس حضرتلرینک روایتنه کوره اوتوز یاشنده مبعوث اولدی. اوتوز آی رسالتدن صکره تغیب ایلدی. حال بوکه کهل اوتوز بش یاشنده کی آدمه دیرلر. شو حالده عیسی علیه السلام حال کهولتده ایکن ناس ایله تکلم ایتمکسزین عالم شهادتدن چکیلدی. بناء علیه آخر زمانده نزول ایدوب ولایت عامه بی ختم ایده جک و حیات طبیعیه ایله یاشایوب موت طبعی ایله وفات ایده جک و کهل حالنده ناس ایله تکلم ایلیه جکدر.

مفسریندن بعضیلری ده عیسی علیه السلام قبل الرفع حال صباوتنده ناسه سوز سویلدی. بو آنک معجزه سی ایدی. [۱۳۱] صکره بویویوب مبعوث اولدقدن صکره کهل حالنده خلقی حقه دعوت ایتمک صورتیله ناس ایله تکلم ایتدی دیرلر. عیسی علیه السلامک نزولی آتیله ذکر اولنان احادیث شریفه ایله تأیید ایدر. حضرت خزیفه رضی الله عنهدن مروی اولان حدیث شریفده (ان

الساعة لا تقوم حتى عشر آيات الدخان و الرجال و الدابة و طلوع الشمس من مغربها و ثلاثة خسوف حسف بالمشرق و خسف بالمغرب و خسف بجزيرة العرب و نزول عيسى و فتح ياجوج و مأجوج و نار يخرج من قعر عدن.....الخ) بيوريلوركه قيامتك علامات كبراسندن برى ده نزول عيسى عليه السلام اولمش اولور. و ابى هريره رضى الله عنهدن مروى اولان حديث شريفده دخى (طوبى لعيش بعد المسيح يؤذن للسماء فى القطر و يؤذن للارض فى النبات حتى لو ندرت حبك على الصفا لنبت و حتى يمر الرجل على الاسد فلا يضره و يطاء على الحية فلا تضره) و ابن عباس حضرتلرندن مروى اولان حديث شريفده (لش تهلك امة افافى اولها و عيسى ابن مريم فى آخرها و المهدي فى و سطها) و كذا ابى هريره حضرتلرينك روايت ايلديكى حديث شريفده ده (لم يسلط على الرجل الا عيسى ابن مريم) و ديكر بر حديث شريفده (يرزل عيسى ابن مريم عند المنارة البيضاء شرق دمشق) بيورلمش و بونلره مماثل ديكر احاديث شريفه ده روايت ايدلمشدر. و بر حديث مشهورده دخى بعدالنزول عيسى عليه السلامك تزوج ايتدكدن صكره وفات ايدهرك صلى الله عيله وسلم افندمرك روضئ مطهره لرينه دفن اولنجنى بيان بيورلمشدر. اصحاب كشف اولان اولياء اللهدن هيچ بريسى شيمدى يه قدر بو احاديث شريفه نك موضوعيتلرينه بر شى ديميوپ بالعكس تأليفات عليه لرنده بونلرك ذكريله تأييد بيانات ايلمشلردر. ازجمله شيخ اكبر رضى الله عنه فتوحات مكيه لرينك آخر زمانده ظهور ايده جك مهدى يه دائر اولان ٣٦٦ نجى بابنده شويله بيورلر: [١٣٢]

(ينزل عيسى ابن مريم بالمنارة البيضاء بشر فى دمشق بين مهرودتين متكاء على ملكين ملك عين يمينه و ملك عن يساره يقطر رأسه ماء مثل الجمان يتهدر كأنما خرج من ديماس والناس فى صلاة العصر فيتخى له الامام من مقامه فيتقدم فيصلى بالناس يوم الناس بسنة محمد صلى الله عليه وسلم يكسر الصليب و يقتل الخنزير و يقبض الله المهدي اليه ظاهراً مظهراً وفى زمانه يقتل السفينانى عند شجرة بغوطة دمشق....الخ)

آنجق بعضى زوات نه مهدينك خروجى و نه ده عيسى عليه السلامك نزولى كيفيتلرى واقع اولميه جغنى و بونلردن مراد باشقه معنالر اولديغنى بيان ايتمكده ايسه لرده جناب شيخ اكبر رضى الله عنه حضرتلرينك (محاضرة الابرار و مسامرة الاخيار) نامنده كه تأليف عاليلرينك (خراب البلدان فى آخر الزمان) فصلنده بيان بيوردقلى وقوعاتك زمانزده پى در پى ظهور ايتديكنه باقيلير ايسه

حضرت مهدی ایله عیسی علیه السلامك ظهور و نزوللری محقق و حتی قریب اولدیعی آکلاشیلیر. هله عیسی علیه السلامك رفعی و نزولی کیفیتلری ادريس عليه السلامك احوالنه مشاهددر. جانب شیخ اکبر رضی الله عنه فصوص الحکمزلرنده بعلبک قریه سنه مبعوث اولان الیاس علیه السلامك ادريس عليه السلامن باشکه سی اولدیغنی بیان بیوررلر و بو مناسبتله فص الیاسیده بر چوق حقایق کشف ایلرلر.

ادريس عليه السلامك جسم کثرت ریاضت حسبیله صفات طبیعیه بشریه دن منسلخ اولوب صفات روحانیه و هیئت نورانیه ایله باقی قالدی و نفس مظلومه سنک هیئتی روح منورینک هیئتنه منقلب اولدی و صورتی دخی هیئت روحانیه یه مناسب اولان صورت مثالیه نورانیه یه تحول ایتدی. و بو سببیه مکان [۱۳۳] عالی یه مرفوع اولدی.

امدی بویله تطف ایدن جسد، روح مصورددر. و بویله بر کیمسه نك قوای طبیعیه سی قوای روحانیه سنده محو و مستهلک اولور. مع هذا خلق نظرنده صورت جسدانیه سی منظور اولدیغندن بو جهتدن اهل کثافت ایله انس و مخالطه ایلر. و لطافت و روحانیتی جهتیه ده اهل لطافت اولان ملائکه کرام ایله انبیت و مصاحبه ایلر. ادريس عليه السلامك حالی، بعدالتطف بو خصوصده عیسی علیه السلامك حالنه مشاهددر. فقد ادريس عليه السلامك لطافتی کسبی و عیسی علیه السلامك لطافتی ایسه وهییددر. امدی نوح علیه السلامن اول نبی اولان ادريس عليه السلام بعدالعروج الیاس اسمی ایله بعالبک قریه سنه مبعوث اولدی. ایشته عیسی علیه السلامك دخی سوءقسد اوزرینه واقع اولان عروجی و آخر زمانده نزولی بوکا مشاهددر. بو نزولدن تناسخ وهمنه دوشولمه سین. زیرا تناسخ روحک بر بدنن مفارقتدن صکره آرایه زمان کیرمکسزین دیگر بر بدنه تعلقندن عبارتدر. و بو اعتقاده کوره روحک بدن جسمانی یه تعلقی دائمیددر. حال بوکه بونلر روح مصور اوله رق عروج ایتدکلری کبی ینه اویله جه نزول ایدرلر.

امدی امر عروجده انبیا و اولیا مشترکدرلر. وجودلرنده بقیه کثافت قالانلرک عروجی صورت بشریه لری انظار حسیه دن غائب اولمقسزین واقع اولور. و کمالیله وجودلری لطافته مبدل اولانلرک عروجنده ایسه، صورت بشریه انظار حسیه ده غائب اولور. و بو عروج کیمنده آز و کیمنده چوق اوله رق دوام ایدر. عیسی علیه السلامك تکونی سچین تسمیه اولنان طبیعتدن مطهر اوله رق واقع اولدیغی و بدایه نفس کثیفه ایله بو عالمه کلوب بعده ریاضتله تطف ایتمدیکی ایچون آنک مدت عروجی اوزادی. نته کم حضرت شیخ اکبر رضی الله عنه بیوررلر:

لا جل ذلك قد طالت اقامته** فيها فراد على الف بتعيين [۱۳۴]

خاتم انبیا صلی الله علیه وسلم افندمک بعثت سنیه لرینه قدر ولادت عیسی علیه السلام دن بشیوز الی بش سنه قدر بر زمان کچمش و حضرت شیخ اکبرک فصوص الحکمی یازدقلمی تاریخه قدر آلتی یوز یرمی یدی سنه مرور ایتمشدر. بونلر یکدیکرینه ضم اولندقده ۱۱۷۲ طوتارکه آنلرک بیت شریفده بیوردقلمی کبی بیکنن زیاده سنه لر کچمش بونلور و زمانزه نظراً عیسی علیه السلامک عروجندن ایکی بیک سنه یه قریب بر زمان مرور ایتمش اولور.

امدی بو عروج موت اولمدیغی و [کل نفس ذائقة الموت] موجبجه هر نفس موتی ذوق ایتمسی حضرت شهادتک اقتضای ذاتیسی بولندیغی جهتهله ادیس علیه السلام نصل که الیاس اسمیله نزول ایدوب بعده وفات ایتمش ایسه، عیسی علیه السلام دخی اوله جه نزول ایدوب حیات طبیعیه دائره سنده یاشایه رق موت طبیعی ایله اولملری ایجاب ایدر. نته کم اوله اوله جغی حدیث شریفده ده بیان بیورلمشدر. و بو حالده عیسی علیه السلام دن حکایه بیوران [والسلام علی یوم ولدت ویوم اموت ویوم ابعث حیاً] آیت کریمه سنده که موتک بعدالنزول واقع اوله جق موت اولمسی لازم کلیر.

عیسی علیه السلام بعدالنزول احکام قرآنیه نکه اجراسنی تأیید بیورر. و حدیث شریفده بیان بیورلدیغی اوزره صالیبی کسر و خنازیری قتل ایدر. خنازیردن مقصود، کندی دیشیلرینه قارشى غیرتسز [دیوث] اولان انسانلردر. زیرا هر بر حیوان دیشیسنه قارشى بر غیرت و بر قصقانجلق بسله دیکی حلدده خنزیر بو طویغودن عاریدر. بناءً علیه خنزیرده کی بو طویغو ایله مشترک اولان انسانلرک باطنلرنده بو حیوانات ایله اشتراک واردر. اگر صفات غالبه باطنه سنه نظراً بو انسانلره برر صورت ظاهره ویرملک لازم کلسه خنزیر صورتی مناسب اولوردی. نته کم برزخده کی حاللری بویله اوله جقدر. (نعوزباه) . [۱۳۵] یوقسه عیسی علیه السلام بی کناه اولان حیوانلری محضاً بعضی انسانلر طرفندن اتلری اکل ایدلدیکندن طولایی قتل ایده جک دکلدر. بلکه طریق حقدن عدول ایدوب استعداد و قابلیتلری حسبیله اصلاحلری غیر ممکن و اذاله لری واجب اولان بر طاقم کمسه لری قتل ایله یه جکدر. و خلقی زمان سعادتده کی شریعت محمدیه یه دعوت ایده جکدر. زیرا آرالرنده حیات طبیعیه ایله یاشایه جغی امتک استعدادی انجیله دکل، قرآنه مخاطب اولمقدر.

نته کم بونک حقیقتی بالاده مرور ایتمش ایدی. و بو نزول نتیجه سنده عیسی علیه السلامک
مظهریتنده ده اعتدال واقع اوله جق یعنی اسم ظاهرک احکامی دخی حیات طبیعیہ دائره سنده
یاشایه جغی جهتله، کنديسنده ظاهر اوله جقدر. و آنک تزوجی و موت طبیعی ايله فوتی بو ظهورک
اقتضا آتندندر.

[ذلك عيسى ابن مريم قول الحق الذي فيه يمترون]

و صلى الله على سيدنا محمد النبي الامى و على اله و صحبه اجمعن و سلامن على المرسلين
والحمد لله رب العلمين.

كانون ثانى ١٣٣٨ - جمادى الاخر ١٣٤٠

الفقير الى الله

احمد عونى المولوى